

Tárgytematika / Course Description

A bírói gyakorlat kritikai elemzése

N_DOC4

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Bencze Mátyás

Félév / Semester: 2022/23/2

Beszámolási forma /

Assesment: Beszámoló (háromfokozatú)

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Azt a hagyományos, dogmatikai jogtudomány is elismeri, hogy a bírói gyakorlatnak kiemelkedő szerepe van a jog arculatának formálásában. Ennek ellenére azzal a folyamattal, ahogyan kialakul ez a gyakorlat, keveset foglalkozik. – A tárgy célja az, hogy megismertesse a hallgatókat azokkal az elméletekkel, amelyek leírják a bírói gyakorlat és az egyes bírói döntések alakulásának szociológiai hátterét. Egyúttal felhívja a figyelmet a kritikai megközelítés jelentőségére, és módszertani útmutatást is ad a bírói döntések elemzéséhez.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. Bevezetés. A bírói döntések elemzésének szintjei
2. A dogmatikai megközelítés és annak korlátai
3. „Bírói műhibák”
4. A. A bírói indokolás színvonalának mérhetősége
5. B. A bírói indokolás színvonalának mérhetősége
6. A. Az ítélezést befolyásoló szociológiai tényezők
7. B. Az ítélezést befolyásoló szociológiai tényezők
8. Az ítélezést befolyásoló pszichológiai tényezők
9. A. A bírói gyakorlat empirikus elemzésének módszerei
10. B. bírói gyakorlat empirikus elemzésének módszerei
11. Bírói hivatás és „bírói populizmus”
12. Az ítélezésre vonatkozó kritikai elméletek

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Egy fél szerzői ív terjedelmű kritikai elemzés a hallgató kutatási témájához kapcsolódó bírói gyakorlatról vagy egy kiemelkedően fontos bírói döntésről.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Nagy, Zsolt: A Kritikai Jogi Tanulmányok, mint jogszociológiai mozgalom és intellektuális következményei. Forum: Acta Juridica et Politica. 10:4 pp. 125-150.(2020)
Bencze Mátyás: A bírói gyakorlat empirikus elemzésének módszere. In: Szabadfalvi, József (szerk.) Az állam- és jogtudományi kutatás alapjai és főbb módszertani irá-nyai. Debrecen: Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Marton Géza Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola (2021) pp. 1-16.
Bencze Mátyás: A jogi döntések minőségének mérhetősége. In: Jakab, András; Sebők, Miklós (szerk.) Empirikus jogi kutatások: Paradigmák, módszertan, alkalmazási területek. Budapest: Osiris Kiadó, MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont (2020) 660 p. pp. 519-531.